

ΚΕΡΑΤΟΠΛΑΣΤΙΚΕΣ

Αρτέμιος Κανδαράκης

Συντονιστής
Διευθυντής Α΄ Κλινικής
Οφθαλμιατρείου Αθηνών

ΕΟΕ 2010

Διαμπερής κερατοπλαστική

Ενδείξεις

- Οπτικές
- Τεκτονικές
- Θεραπευτικές
- Κοσμητικές

Διαμπερής κερατοπλαστική

Πρόγνωση

- Άριστη (> 90 %)
Κερατόκωνος, ουλές, κοκκιώδης, κηλιδώδης, autografts
- Πολύ καλή (80-90 %)
Fuch's, Φυσαλλιδώδης κερ/θεια, HSV, Δικτυωτή
- Μέτρια (50-80 %)
Ενεργός βακτηριακή, μυκητιασική κερατίτις, CHED
- Πτωχή (0-50 %)
Εγκαύματα, πεμφιγοειδές, SJ, Sicca

Διαμπερής κερατοπλαστική

Προεγχειρητική εκτίμηση

1. Είδος ασθενούς
Συμμόρφωση;

Αλκοολισμός;

2. Ενημέρωση ασθενούς

Διαμπερής κερατοπλαστική

Προεγχειρητική εκτίμηση

- Οπτική Οξύτητα
- Βλέφαρα
- Επιπεφυκώς
- Κερατοειδής
- ΕΟΠ
- Αμφ/δής (RD, CME)
- Ραγοειδίτιδα
- IOL

Διαμπερής κερατοπλαστική

Κριτήρια Επιλογής Μοσχεύματος

- Ηλικία Δότη (Μεταξύ 3 και ~ 70 ετών)
- Χρόνος θανάτου - λήψης μοσχ/ματος ≤ 6 hrs
- Έλεγχος μοσχεύματος
- Ιατρικό Ιστορικό

Διαμπερής κερατοπλαστική

Κριτήρια Επιλογής Μοσχεύματος

- Όχι βακτηριδιακή ή μυκητιασική νόσηση
- Όχι ηπατίτις Β, C, HIV, C-J, Λύσσα, HTLV
- Όχι ρετινοβλάστωμα
- Όχι μελάνωμα ή μεταστατικός όγκος που επινέμεται το πρόσθιο ημιμόριο

Διαμπερής κερατοπλαστική Συντηρητικό Υγρό Optisol

- MEM, TC-199
- Chondroitin sulfate 2.5%
- Dextran 1%, Gentamycin, Streptomycin
- Sodium pyruvate, ascorbic, B12, Αμινοξέα

Διαμπερής κερατοπλαστική ρουτίνας

(Φυσαλλιδώδης, Κερατόκωνος, Δυστροφίες, Ουλές)

Μετεγχειρητική αγωγή

➤ Κορτικοστεροειδή

Συνήθως τους πρώτους 3 μήνες

➤ Αντιβιοτικά

Συνήθως συνδυασμός με στεροειδές
Διακόπτονται επί ακεραίου επιθηλίου

➤ Κυκλοπληγικά

Συνήθως δε χρειάζονται, προσοχή στο κερατόκωνο!!!

➤ Έλεγχος ΕΟΠ

B-αναστολείς, CAIs

Διαμπερής κερατοπλαστική

Επιπλοκές

- Έλλειμμα επιθηλίου, Διαρροή, ΕΟΠ, Ενδ/τις
- Πρωτοπαθής θόλωση μοσχεύματος (< 5%)
- Γλαύκωμα, Κερατίτις (μικροβιακή, HSV, κλπ)
- Νόσος μοσχεύματος (~25%)

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

(Απόρριψη)

- Επιθηλιακή απόρριψη
- Υποεπιθηλιακές διηθήσεις
- Ενδοθηλιακή απόρριψη

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

- Κυτταροεξαρτώμενη απάντηση
(Cell-mediated response)
ελεγχόμενη από T cells
- Ελέγχεται από ανοσοκατασταλτικούς παράγοντες
  - Στεροειδή
  - Κυκλοσπορίνη
  - Μονοκλωνικά αντισώματα
  - Ιντερφερόνη;

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

Κυκλοσπορίνη

- ▶ Αναστέλλει την μεταγραφή της ιντερλευκίνης-2 και επομένως την ενεργοποίηση των T- cells
- ▶ Προλαμβάνει την απόρριψη
- ▶ Αναποτελεσματική σε οξεία απόρριψη
- ▶ Επίπεδα αίματος 100-200 mg/l
- ▶ Δόση εφόδου 15 mg/kg/day 7,5 mg/kg/day

Διαμπερής κερατοπλαστική Νόσος μοσχεύματος

Συμβατότης HLA

- Αδυναμία ταχείας ταυτοποίησης
- Μεθοδολογικά & εργαστηριακά λάθη ταυτοποίησης

Αντικρουόμενες απόψεις
για συμβατότητα HLA

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

(Συμπτώματα & Σημεία)

- Πτώση Ο.Ο., Πόνος, Φωτοφοβία
- Ερυθρότης, Δακρύρροια
- Οίδημα μοσχ/τος, KPs (Khodadoust)

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

(Συμπτώματα & Σημεία)

- Πτώση Ο.Ο., Πόνος, Φωτοφοβία
- Ερυθρότης, Δακρύρροια
- Οίδημα μοσχ/τος, KPs (Khodadoust)

Διαμπερής κερατοπλαστική

Νόσος μοσχεύματος

Έναρξη θεραπείας (στεροειδή)

Επιθηλιακή ή υποεπιθηλιακή:

Τοπικά ανά ώρα

Ενδοθηλιακή:

Τοπικά ανά ώρα

Υπό την Τενόνειο (1 mg δεξαμεθαζόνης)

P.O. (80 mg πρεδνιζολόνης/ημέρα)

Επανεκτίμηση μετά 5-7 ημέρες

Διαμπερής κερατοπλαστική Υψηλού κινδύνου

1. HSV

2. Εγκαύματα

3. Επαναμεταμοσχεύσεις

4. Παιδιά

Διαμπερής κερατοπλαστική Υψηλού κινδύνου

Ενδείξεις Επαναμεταμοσχεύσεων

- Πρωτοπαθής θόλωση μοσχεύματος
- Όψιμη θόλωση μοσχεύματος
- Νόσος μοσχεύματος
- Υποτροπή δυστροφίας
- Υποτροπή HSV
- Απόρριψη εγκαύματος

Posterior Lamellar Keratoplasty Techniques

- Deep Lamellar Endothelial Keratoplasty
(DLEK)
- Descemet Stripping Endothelial Keratoplasty
(DSEK)
- Descemet Stripping Automated Endothelial
Keratoplasty
(DSAEK)

Posterior Lamellar Keratoplasty Techniques

Ενδείξεις:

Ενδοθηλιακή δυστροφία
Φυσαλιδώδης κερατοπάθεια
Απορριφθέν μόσχευμα

Posterior Lamellar Keratoplasty Techniques vs PKP

Σύγκριση μεταξύ των, σε 12 μήνες:

BSCVA:

- 20/53 στο PK, 20/80 στο DLEK, 20/56 στο DSEK, 20/44 στο DSAEK

Μέσος αστιγματισμός:

- 3.78 +/- 1.91 στο PK, <1.50 στα άλλα

Παρεκτόπιση μοσχεύματος:

- 8.8% στο DLEK, 12,5% στο DSEK, 15.6% στο DSAEK

Μέση απώλεια κυττάρων στο 1 χρόνο:

- 40.11% σε όλα

ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΘΟΛΩΣΗΣ ΚΕΡΑΤ/ΔΟΥΣ

Επιλογές

- Επέμβαση καταρράκτη πριν την κερατ/κή (PKP)
- Επέμβαση καταρράκτη μετά την PKP
- Συνδυασμένη επέμβαση καταρράκτη και PKP

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΟΥ

■ Έστω και σε αρχόμενο καταρράκτη:

πρέπει να σκεπτόμαστε την τριπλή δεδομένου ότι η εξέλιξη του καταρράκτου μετά την μεταμόσχευση είναι ταχύτερη.

Οι λόγοι είναι :

- ❖ το χειρουργικό τραύμα
- ❖ η μετεγχειρητική φλεγμονή
- ❖ η τοπική χρήση κορτιζόνης

ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ και ΔΥΣΤΡΟΦΙΑ Fuchs'

Αν preop πάχος κερ/δούς $\geq 600\mu$:

Μόνο 10% post phaco χρειάστηκαν ΡΚΡ
90% (μόνο phaco) είχαν BCVA 8/10

Αν preop πάχος κερ/δούς $\geq 640\mu$:

Μόνο 17% post phaco χρειάστηκαν ΡΚΡ
83% (μόνο phaco) είχαν BCVA 5/10

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Πλεονεκτήματα

- Ταχύτερη αποκατάσταση όρασης
- Αποφυγή μίας δεύτερης επέμβασης
  - πλέον ανεκτή στους ηλικιωμένους ασθενείς
  - αποφυγή επί πλέον φθοράς στο μόσχευμα

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Μειονεκτήματα

- Αυξημένος διεγχειρητικός χρόνος
(αυξημένος κίνδυνος: απώλειας υαλοειδούς
εξωθητικής αιμορραγίας
φωτοτοξικότητας ωχράς)

(Cartwright et al, Cornea 2007)

- Μεγαλύτερη δυσκολία υπολογισμού IOL

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Υπολογισμός IOL

Προβληματικός!!!

- Κερατομετρία μη αξιόπιστη
- Μόνο το αξονικό μήκος παραμένει συνήθως σταθερό

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Υπολογισμός ΙΟΛ

Ενδεχόμενες λύσεις

- Χρήση προεγχ/κής κερατομετρίας
- Χρήση κερατομετρίας του άλλου ματιού
- Χρήση τροποποιημένων εξισώσεων
- Χρήση αυθαίρετου μέσου όρου K (π.χ. 42.5 D)
- Χρήση K βασισμένο στην εμπειρία του χειρουργού

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ vs ΡΚΡ

Όχι διαφορά σε:

Επιβίωση μοσχεύματος (93.5%)

Green et al, Clin Experim Ophthalmol 2007

Διάθλαση και τελική Ο.Ο.

Das et al, Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol 2006

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Επιβίωση μοσχεύματος

Το μόσχευμα διατηρείται διαυγές σε ποσοστό > 90%
(Taylor et al 1986, με παρακολούθηση 2-12 έτη)

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Αποτελέσματα Ο.Ο. & Διάθλασης

106 οφθαλμοί, χρόνος παρ/θησης 8-155 μήνες *

- ΚΔΟΟ $\geq 6/10$ σε 70.2-90%
- Μέσο Σ.Ι. -2.50 D
- Μέσο διαθλαστικό λάθος -3.40 ± 3.53 D

* Davis, Azar, Jacobs, Stark: Ophthalmology 1998

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Επιπλοκές

Διεγχειρητικές

- Ρήξη οπισθίας κάψουλας (1,1- 4 %)
- Εξωθητική αιμορραγία (0 - 3,3 %)

Μετεγχειρητικές

- Θόλωση μοσχεύματος
- Υπέρταση
- Θόλωση οπισθίας κάψουλας
- CME
- Αποκόλληση αμφ/δούς
- Ενδοφθαλμίτις

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνικές

- ΡΚΡ + Open sky ECCE + IOL
- ΡΚΡ + Φακοθρυψία + IOL
- Deep endothelial keratoplasty + phaco + IOL

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνική ΡΚΡ + Open sky ECCE + IOL

- Τοπική με νευροληπταναλγησία ή γενική
- Συρραφή δακτυλίου Flieringa
- Τρυπάνωση κερατοειδούς δότου διαμέτρου ~ 0,5mm μεγαλύτερης του δέκτη
- Τρυπάνωση κερατοειδούς του δέκτη (7,5-8,0mm)
- Έγχυση ιξωδωελαστικού στον Π.Θ.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνική ΡΚΡ + Open sky ECCE + IOL

- Καψουλόρρηξη ή Καψουλοτομή
- Αφαίρεση πυρήνα – Πλύση μαζών
- Έγχυση ιξωδοελαστικού στον Π.Θ.
- Ένθεση IOL Ο.Θ.
- Επί απώλειας υαλοειδούς:
  - Υαλοειδεκτομή και ένθεση IOL Π.Θ. ή συρραφή IOL Ο.Θ.
- Συρραφή μοσχεύματος

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνική ΡΚΡ + Φακοθρυψία + ΙΟΛ

Προηγείται η Φακοθρυψία
και έπεται ο τρυπανισμός

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνική ΡΚΡ + Φακοθρυψία + ΙΟΛ

Το μεγάλο πλεονέκτημα :

Εγχείρηση του καταρράκτη και
ένθεση του ενδοφακού
σε κλειστό σύστημα

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & ΡΚΡ

Τεχνική ΡΚΡ + Φακοθρυψία + ΙΟΛ

- Συρραφή δακτυλίου Flieringa
- Τρυπάνωση κερατοειδούς δότου διαμέτρου (διαμέτρου ~ 0,5mm μεγαλύτερης του δέκτη)
- Ιξωδοελαστικό - Καψουλόρηξη - Φακοθρυψία
- ΙΟΛ Ο.Θ.- Ράμμα 10-0 στην τομή -Ιξωδοελαστικό
- Τρυπάνωση κερατοειδούς του δέκτη (7,5-8,0mm)
- Συρραφή μοσχεύματος συνεχής ή διακεκομμένη

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ & DSAEK

Αποτελέσματα Ο.Ο. & Διάθλασης

149 οφθαλμοί, χρόνος f/up 12 μήνες *

- ΚΔΟΟ $\geq 8/10$ σε 93%
- Μέσο Σ.Ι. 0.11 ± 1.08 D
- Μέσος αριθμός ενδοθηλιακών κυττάρων: 1979 cells/mm²

* Terry et al, Ophthalmology, 2009